

Principi i efekti

Ova stranica sadrži neke principe i efekte/pomagala pri učenju istraživana u okvirima [teorije kognitivnog opterećenja \(cognitive load theory\)](#) i [kognitivne teorije multimedijalnog učenja \(cognitive theory of multimedia learning\)](#).

Principi	Opis
Načelo modaliteta (Modality principle)	Učenje će se poboljšati ako je tekstualna informacija prikazana u auditivnom obliku , više nego u vizualnom obliku, te kada je popraćena s drugim vizualnim informacijama poput grafova, skica ili animacija. ¹⁾
Načelo suvišnosti (Redundancy principle)	Kapaciteti oba informacijska kanala kod čovjeka mogu nepotrebno biti preopterećeni suvišnim informacijama koje su prezentirane kroz oba kanala čime negativno utječu na proces učenja. ²⁾
Efekt podijeljene pažnje (Split-attention effect)	"Kada je svaki izvor informacija suštinski važan za razumijevanje prezentiranog sadržaja, učenje će biti poboljšano ako su višestruki izvori informacija prezentirani integrirano u vremenu i prostoru nego zasebno." ³⁾ Učinak podijeljene pažnje ovdje može biti interpretiran kao <i>prostorni</i> ili <i>vremenski</i> iz čega proizlaze prostorno granični i vremensko granični efekti.
Prostorno granični princip (Spatial contiguity principle)	procesiranje informacija je olakšano kada su dva srodna izvora informacija bliža jedan drugom . Na primjer, tekst koji je pozicioniran blizu mjesta na kojeg se odnosi u skici rezultira uspješnijim učenjem nego da je pozicioniran ispod skice.
Vremensko granični princip (Temporal contiguity principle)	Istovremena prezentacija (Simultaneous presentation) srodnih informacija trebala bi biti najsličnija načinu na koji funkcionira ljudski um i pružila je dobre eksperimentalne nalaze, isto kao i prikazivanje srodnih multimodalnih informacija u jako kratkim vremenskim intervalima.
Princip povezanosti (Coherence principle)	(Također nazivan <i>efekt privlačnih detalja</i>) tvrdi da Nepoznat materijal (extraneous material) koji može biti zanimljiv i motivirajuć, ali je irelevantan i uglavnom troši resurse za učenje (wastes learning resources) .
Princip individualnih razlika (Individual differences principle)	Naglašava utjecaj predznanja i kognitivnog kapaciteta na rezultate učenja. Proizvedeni efekti su snažniji kod učenika s malo predznanja i kod učenika s naglašenom prostornom snalažljivošću koji imaju veći kognitivni kapacitet za mentalno integriranje verbalnih i vizualnih informacija.
Efekti	Opis
Efekt signalizacije (Signaling effect)	(<i>Signaling or cuing</i>) predstavlja povećanje ishoda učenja zbog pridavanje više pažnje relevantnim informacijama. Signali su zasnovani na prirodnim privlačiteljima pažnje (natural attention attractors) kao pokret ili kontrast. U multimediji ovo također može biti postignuto podcrtavanjem, strelicama, ili bojanjem. ⁴⁾
Efekt raščlanjivanja (Segmenting effect)	Učenje bi trebalo biti učinkovitije ako su kontinuirana animacija ili pripovijedanje raščlanjene na manje dijelove. ⁵⁾
Efekt praktičnih primjera (Worked examples effect)	Smanjenje u nametnutom kognitivnom opterećenju zbog "... demonstracija korak po korak kako izvršiti zadatak ili kako riješiti problem." ⁶⁾

Efekti	Opis
Efekt obrata stručnosti (Expertise reversal effect)	<i>"Nastavne tehnike koje su vrlo učinkovite sa neiskusnim učenicima mogu izgubiti svoju učinkovitost, pa čak i imati negativni učinak kada se koristi kod iskusnijih učenika."⁷⁾</i>
Poticanje na tumačenje (Explanation prompts)	Poticanje učenika da samostalno objašnjavaju korake primjera ili postupka koje uče ima pozitivan utjecaj na konceptualno znanje. ⁸⁾
Efekt kolektivnog radnog pamćenja (Collective Working-Memory Effect)	kod učenja manje složenog materijala, individualno učenje je djelotvornije i učinkovitije od kolektivnog (suradničkog). Kod učenja složenog materijala, kolektivno učenje je učinkovitije jer omogućuje dijeljenje opterećenja radne memorije među sudionicima. ⁹⁾
Aktivacija shema (Schema activation)	<i>"Aktivacija i maksimalno korištenje predznanja učenika."¹⁰⁾</i>
Kontrola učenika (Learner control) (Learner control)	<i>"Previše kontrole uzrokuje kognitivno preopterećenje te čak i stručnjaci mogu osjetiti poteškoće pri odabiru, raščlanjivanju i obradbi velikog broja informacija."¹¹⁾</i>

1)

Ginns, Paul. Meta-analysis of the modality effect. *Learning and Instruction* 15, br. 4: 313-331. Kolovoz 2005.

2)

Za primjer vidi: Schmidt-Weigand, Florian, i Katharina Scheiter. The role of spatial descriptions in learning from multimedia. *Computers in Human Behavior* 27, br. 1: 22-28. Siječanj 2011.

3)

Florax, Mareike, i Rolf Ploetzner. What contributes to the split-attention effect? The role of text segmentation, picture labelling, and spatial proximity. *Learning and Instruction* 20, br. 3: 216-224. Lipanj 2010.

4) 5)

Visser, R. D. Exploring different instructional designs of a screen-captured video lesson: A mixed methods study of transfer of learning. PhD thesis. Clemson University. 2009.

6)

Clark, Ruth Colvin, Frank Nguyen, and John Sweller. *Efficiency in learning: evidence-based guidelines to manage cognitive load*. John Wiley i Sons, 2006.

7)

Kalyuga, Slava, Paul Ayres, Paul Chandler, i John Sweller. The Expertise Reversal Effect. *Educational Psychologist* 38: 23-31, Ožujak 2003.

8)

Berthold, Kirsten, Heidi Röder, Daniel Knörzer, Wolfgang Kessler, and Alexander Renkl. The double-edged effects of explanation prompts. *Computers in Human Behavior* 27, br. 1: 69-75, Siječanj 2011.

9)

Kirschner, Femke, Fred Paas, and Paul A. Kirschner. Individual Versus Group Learning as a Function of Task Complexity: An Exploration into the Measurement of Group Cognitive Load. In *Beyond Knowledge: The Legacy of Competence*, edited by Jörg Zumbach, Neil Schwartz, Tina Seufert, and Liesbeth Kester, 21-28. Dordrecht: Springer Netherlands, 2008. citirano s Kirschner, Femke, Fred Paas, and Paul A. Kirschner. Superiority of collaborative learning with complex tasks: A research note on an alternative affective explanation. *Computers in Human Behavior* 27, br. 1: 53-57, Siječanj 2011.

10)

Kirschner, Paul A., Paul Ayres, and Paul Chandler. Contemporary cognitive load theory research: The good, the bad and the ugly. *Computers in Human Behavior* 27, br. 1: 99-105, Siječanj 2011.

11)

Corbalan, Gemma, Liesbeth Kester, and Jeroen J.G. van Merriënboer. Learner-controlled selection of

tasks with different surface and structural features: Effects on transfer and efficiency. Computers in Human Behavior 27: 76-81, Siječanj 2011. citirano s Kirschner, Paul A., Paul Ayres, and Paul Chandler. Contemporary cognitive load theory research: The good, the bad and the ugly. Computers in Human Behavior 27, br. 1: 99-105, Siječanj 2011.

From:

<https://learning-theories.org/> - **Learning Theories**

Permanent link:

https://learning-theories.org/doku.php?id=hr:research_results:principles_and_effects&rev=1386796100

Last update: **2023/06/19 15:49**

